

Ключевые слова: коммуникативная парадигма, язык войны, экспрессивно-окрашенная лексика, террористические акты, военные конфликты.

Pashnina T. M. Language Aspects of Political Communication During War Conflicts (Based on Analysis of the USA President George Bush Speeches)

The article explores political communication during war conflicts and language aspects influencing the effectiveness of successful information delivery to the target audience. The author analyses the speeches of the USA President George W. Bush after terrorism attacks on September 11, 2001 and after beginning of the Iraqi Freedom Operation in 2003. In these speeches the author underlines the importance of careful and thorough choice of language units while talking about war acts to avoid misunderstandings and panic among people. The USA President George W. Bush tends to use the method of «vagueness». He substitutes the aggressive war language to less fierce phrases in order to soften his message. The author also attracts attention to the psychological method of «imposing responsibility» George W. Bush uses in his speech as a response to the Iraqi Freedom Operation actions in 2003 where he tries to avoid taking responsibility for military attacks and impose it on Iraqi leaders with the help of emotionally-colored language units.

Key words: communicative paradigm, language of war, expressive vocabulary, terrorism, military conflicts.

Стаття надійшла до редакції 12.02.2013 р.

Прийнято до друку 30.05.2013 р.

Рецензент – к. філол. н., доц. Бик І. С.

УДК 81-25

О. В. Полякова

**ДИСКУРС АНІМАЦІЙНОГО ФІЛЬМУ ЯК ПОЛЕ ДІЯЛЬНОСТІ
КІНОПЕРЕКЛАДАЧА**

Кінопереклад полягає в літературній міжмовній обробці змісту оригінальних монтажних листів з наступним ритмічним укладанням перекладеного тексту та його подальшим озвученням чи введенням у відеоряд у формі субтитрів [1, с. 4]. Дослідження у сфері кіноперекладу є порівняно нещодавніми. Проблематикою кіноперекладу займаються Горшкова В. Є., Єфремова М. А., Матасов Р. А., Назмутдинова С. С., Сlišкін Г. Г., Снеткова М. С., Сендерсон Дж. Д., Диас Синтас Х., Чаум Ф. та ін. В ході проведення досліджень у сфері кіноперекладу все більше уваги приділяється одиницям кіноперекладу: кінодискурсу,

кінотексту, кінодіалогу та кіномові. Проте, предметом дослідження вчених у сфері кіноперекладу є художні фільми, в той час як кінопереклад анімаційних фільмів є своєрідною прогалиною в теорії перекладознавства. Оскільки художній та анімаційний фільми є креолізованими типами тексту – особливого лінгвовізуального феномену, в якому вербальний та образотворчий компоненти утворюють нерозривне ціле [2, с. 59], то в статті ми спробуємо проаналізувати анімаційний кінотекст та кінодіалог в межах дискурсу анімаційного фільму, співставляючи ці поняття з відповідними поняттями художнього фільму.

Кінодискурс – це семіотично ускладнений, динамічний процес взаємодії автора та кінорецептора, тобто процес інтерпретації фільму кіноглядачем і розуміння змісту, який вклав в нього адресант [3, с. 11; 4, с. 136]. Кінодискурс відбувається в міжмовному та міжкультурному просторі за допомогою засобів кіномови, якому притаманна синтаксичність, вербально-візуальної єдності елементів (кінотекст), інтертекстуальність, множинність адресанта, контекстуальність значень, іконічна точність, синтетичність [3, с. 11].

Кінотекст – це зв'язне, цілісне і завершене повідомлення, виражене за допомогою вербальної (лінгвістичної) та невербальної (нелінгвістичної) системи, організоване у відповідності із задумом колективно-функціонального диференційованого автора за допомогою кінематографічних кодів, зафіксоване на матеріальному носії та призначене для відтворення на екрані та аудіовізуального сприйняття глядачами [2, с. 37; 4, с. 137; 5, с. 6]. Сприйняття кінотексту в межах іноземної культури ускладнює процес актуалізації його інтердискурсивних зв'язків, що впливає на інтерпретацію даного кінотексту як якісно (деякі елементи отримують іншу інтерпретацію, обумовлену типологічними відмінностями культур), так і кількісно (деякі елементи, не мають еквівалентів в іншій культурі, ігноруються іншомовною аудиторією або свідомо вилучаються під час інтерпретації) [5, с. 15].

Вербальною складовою кінотексту є кінодіалог [6, с. 11]. Головними відмінними особливостями кінодіалогу, які обумовлюють процес його перекладу, є те, що, по-перше, кінотекст обмежений часовими рамками звучання, що виключає введення коментарів, по-друге, кінодіалог розрахований на миттєве сприйняття та реакцію глядачів, відповідно, повинен бути максимально інформативним та зрозумілим, по-третє, кінодіалог супроводжується відеорядом, який обумовлює вибір можливих варіантів перекладу: при роботі з ним важливо враховувати зв'язок зображення та текстового матеріалу, приділяти однакову увагу вербальним та невербальним засобам вираження [6, с. 11].

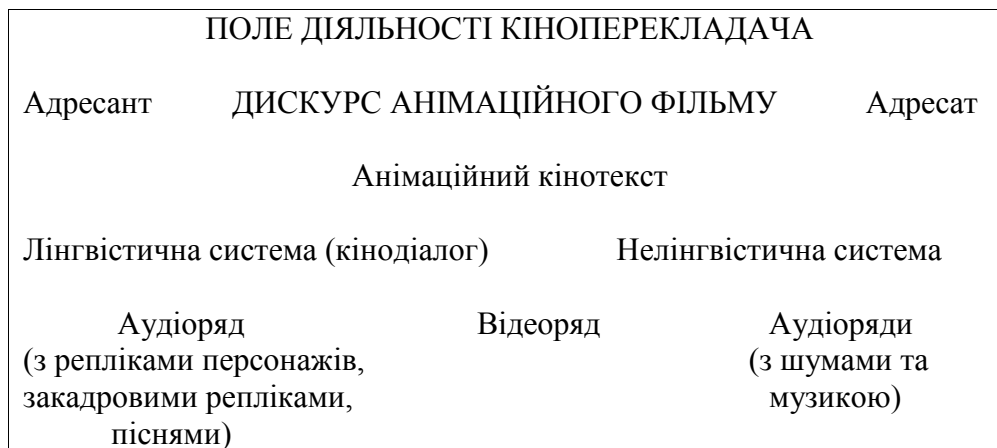
Проаналізувавши кінодискурс, кінотекст та кінодіалог в межах художнього фільму, пропонуємо визначення аналогічних термінів в межах анімаційного фільму.

Кіноперекладач анімаційного фільму є своєрідним мостом передачі адресату засобами вхідної мови інформації, закладеної у анімаційному фільмі адресантом, а отже є учасником дискурсу анімаційного фільму. Дискурс анімаційного фільму – це процес двомовної міжкультурної комунікації між адресатом та адресантом, в ході якого відбувається процес передачі від адресанта (колективного автора) до адресата інформації, закодованої у вигляді семіотичних знаків (знаки-індекси, знаки-ікони, знаки-символи) за допомогою кінематографічних кодів (кадр, сцена і т.п.).

В межах дискурсу анімаційного фільму кіноперекладач працює з анімаційним кінотекстом, який є креолізованим текстом, тобто містить вербальну (кінодіалог) та невербальну системи. Перекладачеві однаково важливо оцінити ступінь участі лінгвістичних та нелінгвістичних засобів створення образу для того, щоб забезпечити вплив, адекватний тому, який мав оригінал на глядача, зважаючи на те, що переклад – це вторинна комунікація, яка відбувається в новому соціокультурному контексті [6, с. 12].

В межах анімаційного кінотексту кіноперекладач працює безпосередньо з кінодіалогом, який зафіксований у письмовій формі в монтажних листах.

Пропонуємо наступну схему поля діяльності кіноперекладача анімаційного фільму:

Згідно з запропонованою схемою, кіноперекладач працює з дискурсом анімаційного фільму, який включає анімаційний кінотекст, який в свою чергу складається з лінгвістичної (кінодіалог) та нелінгвістичної систем. Оскільки у анімаційному кінотексті лінгвістична система тісно взаємопов'язана з нелінгвістичною, то обов'язковою умовою досягнення адекватного перекладу анімаційного фільму є переклад лінгвістичної системи кіно тексту з урахуванням нелінгвістичної. На практиці це означає, що перед початком перекладу монтажних листів, перекладач повинен переглянути анімаційний фільм з

метою аналізу його нелінгвістичної системи (відеоряду). Результати даного аналізу кіноперекладачеві варто застосовувати під час процесу перекладу монтажних листів з метою підвищення якості кіноперекладу.

Перспектива подальших досліджень полягає у виокремленні принципів аналізу нелінгвістичної системи анімаційного кінотексту під час попереднього перегляду анімаційного фільму, які кіноперекладач повинен враховувати під час перекладу монтажних листів з метою досягнення адекватного перекладу.

Список використаної літератури

- 1. Матасов Р. А.** Перевод кино/видео материалов: лингвокультурологический и дидактический аспекты : автореф. дис. на соиск. уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.20 «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание» / Роман Александрович Матасов. – М., 2009. – 22 с.
- 2. Слышкин Г. Г.** Кинотекст (опыт лингвокультурологического анализа) / Г. Г. Слышкин, М. А. Ефремова. – М. : Водолей Publishers, 2004. – 153 с.
- 3. Назмутдинова С. С.** Гармония как переводческая категория: на мат. русского, английского, французского кинодискурса : автореф. дис. на соиск. уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.20 «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание» / Светлана Сергеевна Назмутдинова. – Тюмень, 2008. – 21 с.
- 4. Самкова М. А.** Кинотекст и кинодискурс: к проблеме разграничения понятий / М. А. Самкова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2011. – № 1 (8). – С. 135 – 137.
- 5. Сургай Ю. В.** Интердискусивность кинотекста в кросскультурном аспекте : автореф. дис. на соиск. уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.19 «Теория языка» / Юлия Валерьевна Сургай. – Тверь, 2008. – 16 с.
- 6. Снеткова М. С.** Лингвостилистические аспекты перевода испанских кинотекстов (на материале русских переводов художественных фильмов Л. Бунюэля «Виридиана» и П. Альмодовара «Женщины на грани нервного срыва») : автореф. дис. на соиск. уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.20 «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание»: / Марина Сергеевна Снеткова. – М., 2009 – 29 с.

Полякова О. В. Дискурс анімаційного фільму як поле діяльності кіноперекладача

У статті розглядаються особливості кіноперекладу анімаційного кінотексту в межах дискурсу анімаційного фільму. Автор статті наголошує, що адекватність кіноперекладу анімаційного кінотексту, який є креолізованим типом тексту, полягає у необхідності врахування нелінгвістичної системи анімаційного кінотексту при перекладі. У статті запропоновано схему поля діяльності кіноперекладача на прикладі анімаційного фільму.

Ключові слова: кінопереклад, креолізований текст, дискурс анімаційного фільму, анімаційний кінотекст, міжкультурна комунікація.

Полякова О. В. Дискурс анімаційного фільма як поле діяльності кінопереводчика

В статті розглядаються особливості кіноперекладу анімаційного кінотексту в межах дискурсу анімаційного фільма. Автор статті зауважує, що адекватність кіноперекладу анімаційного кінотексту, який є креолізованим типом тексту, полягає в необхідності врахування нелінгвістическої системи анімаційного кінотексту при перекладі. В статті запропоновано схему поля діяльності кінопереводчика анімаційного фільма.

Ключевые слова: кінопереклад, креолізований текст, дискурс анімаційного фільма, анімаційний кінотекст, міжкультурна комунікація.

Polyakova O. V. Animated Cartoon Discourse As a Sphere of Activity of the Translator

The article is devoted to the problematics of film translation of the animated cartoon text in the discourse of the animated cartoon. The terms animated cartoon discourse, animated cartoon text and animated cartoon dialogue are analyzed and differentiated. The author proposes the scheme of the sphere of the translator's activity in the animated cartoon discourse. The scheme says that in the animated cartoon discourse, which is the act of the cross-cultural communication, the addresser and the addressee of the animated cartoon intercommunicate in via the animated cartoon text, which is a type of the creolized text that means that it contains verbal and nonverbal systems. Both verbal and nonverbal systems provide not only information; their unity also provides integrity and coherence of the text, its communicative effect. The translator deals directly with the verbal system of the animated cartoon text, but the author of the article states that the adequate translation of the animated cartoon text requires the accounting of the nonverbal system of the animated cartoon text during the process of its translation.

Key words: film translation, creolized text, animated cartoon discourse, animated cartoon text, cross-cultural communication.

Стаття надійшла до редакції 22.01.2013 р.

Прийнято до друку 30.05.2013 р.

Рецензент – к. філол. н., доц. Сидоренко С. І.